

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Budou platit absolventi středních a vysokých škol během prázdnin pojistné?

Česká správa sociálního zabezpečení informuje studenty, kteří ukončí školu a mají prázdniny a často neví, jak je to s jejich účastí na nemocenském či důchodovém pojištění a s povinností platit pojistné na sociální zabezpečení. Vždy totiž záleží na konkrétní situaci. Nastat jich může několik:

Absolvent střední, popř. vyšší odborné školy ukončí studium a

- **nastupuje do zaměstnání** – Od nástupu do zaměstnání hradí pojistné zaměstnavatel. Firma ho platí za sebe a rovněž ho strhává z platu zaměstnance a odvádí ho příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ/PSSZ). Pokud absolvent střední školy, popř. VOŠ, který v květnu nebo červnu úspěšně vykonal závěrečnou nebo maturitní zkoušku, popř. absolutorium, nastoupí do zaměstnání až po prázdninách, považuje se doba do konce daného školního roku a za určitých okolností i doba navazujících školních prázdnin ještě za studium. Tzn. pro účely důchodového pojištění za dobu náhradní (v takovém případě pojistné neplatí).
- **bude registrován na úřadu práce, dokud nenajde zaměstnání** – Takový absolvent pojistné neplatí. Doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání je také náhradní dobou pojištění (v omezeném rozsahu).
- **odchází studovat na vysokou, vyšší odbornou či jiný typ školy** – Doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jakož i doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se stal studentem vysoké školy, se rovněž považuje za studium, tj. náhradní dobu pojištění (pojistné neplatí).
- **odchází studovat do zahraničí** – Viz předchozí. Je-li takové studium v cizině podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) postaveno na roveň studia v ČR, pojistné neplatí. Jinak se za náhradní dobu pojištění považuje pouze doba do konce vyučování daného školního roku a za určitých okolností i doba navazujících školních prázdnin (pojistné neplatí). Poté již není důchodově pojištěn, pojistné však není povinen platit.

Absolvent vysoké školy ukončí studium a

- **nastupuje do zaměstnání** – Do nástupu do zaměstnání není absolvent účasten nemocenského pojištění. Z hlediska důchodového je náhradní dobou pojištění (studium) ještě kalendářní měsíc, v němž ukončil studium na vysoké škole, a rovněž kalendářní měsíc následující, pokud po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu zakládajícím účast na pojištění, ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci. Od nástupu do zaměstnání hradí pojistné zaměstnavatel. Firma ho platí za sebe a rovněž ho strhává z platu zaměstnance a odvádí ho příslušné (OSSZ/PSSZ).
- **bude registrován na úřadu práce, dokud nenajde zaměstnání** – Takový absolvent pojistné neplatí. Doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání je také náhradní dobou pojištění (v omezeném rozsahu).
- **odchází studovat na další vysokou školu** – Je účasten důchodového pojištění z titulu studia v době od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se stal studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium bezprostředně navazuje. A to nejdéle po dobu tří kalendářních měsíců

následujících po měsíci, v němž ukončil studium na vysoké škole (pojistné neplatí).

- **odchází studovat na vysokou školu do zahraničí** – Viz předchozí. Je-li studium v cizině podle rozhodnutí MŠMT postaveno na roveň studia v ČR, pojistné neplatí. Jinak se za náhradní dobu pojištění považuje pouze ještě kalendářní měsíc, v němž ukončil studium na vysoké škole, a rovněž kalendářní měsíc následující, pokud po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu zakládajícím účast na pojištění, ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci. Poté již není důchodově pojištěn, pojistné však není povinen platit.
- **odchází studovat na vyšší odbornou školu či jiný typ školy nebo učiliště** – Viz předchozí.

Účast na důchodovém pojištění z titulu studia trvá podle výše uvedených zásad jen dokud **doba studia po dosažení věku 18 let v součtu nedosáhne 6 let**. Pokud někdo studuje déle, může se přihlásit na OSSZ/PSSZ k dobrovolnému důchodovému pojištění. Minimální výše pojistného činí letos 1 649 Kč měsíčně.

Studentům, kteří ukončí studium a nenastoupí do práce a ani se nechtějí registrovat na úřadě práce, **povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení nevzniká**, nejsou však nadále účastni důchodového pojištění.

Od 1. ledna 2009, od účinnosti zákona č. [187/2006](#) Sb., o nemocenském pojištění, **nejsou již studenti účastni nemocenského pojištění**.

Co je náhradní doba pojištění? Je to období života, kdy například lidé studují, vychovávají děti, jsou nezaměstnaní či nemocní. I když se za tyto doby neodvádí žádné pojistné, přesto se započítávají do potřebných let pojištění pro důchod, a to v případě, že doba pojištění (během níž bylo pojistné do systému odváděno) trvala v rámci celého života pojištěnce alespoň jeden rok. Pro nárok na důchod se náhradní doby započítávají vždy plně, tj. 100 %. Pro výši důchodu se však započítávají pouze v rozsahu 80 %. Výjimkou jsou pouze doby vojenské služby, péče o dítě do 4 let věku a péče o bezmocnou osobu (do 31. 12. 2006) či závislou osobu (od 1. 1. 2007), které se i pro výši důchodu započítávají 100 %. Pro výši důchodu se dále nezapočítávají náhradní doby pojištění získané do 18 let věku a po vzniku nároku na důchod.

Studenti a podnikání

Studenti do 26 let, kteří podnikají, se považují za **osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)** vykonávající **vedlejší činnost**, což je pro ně určitá forma zvýhodnění. Nejsou za určených podmínek povinni platit pojistné nebo zálohy, případně mohou platit zálohy v nižších částkách.

Účast studentů na důchodovém pojištění je do určité výše dosaženého příjmu po odpočtu výdajů (od 1. 1. 2009 dosaženého základu daně z příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti), dobrovolná. Po překročení rozhodné částky je však již povinná. Rozhodná částka za rok 2008 činí 51 744 Kč a za rok 2009 je ve výši 56 532 Kč. Je-li student úspěšným podnikatelem a vydělává, bude povinen platit pojistné za rok, ve kterém dosáhl rozhodné částky a po podání Přehledu o příjmech a výdajích za tento rok i zálohy na pojistné ve vypočtené výši. V opačném případě nebude povinen platit pojistné, ani zálohy na pojistné.

(Za OSVČ se pro účely důchodového pojištění považuje osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a vykonává samostatnou výdělečnou činnost nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti.)

Pro úplnost: **pojistné na sociální zabezpečení** se skládá z pojistného na nemocenské a důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Jeho platba a výše ovlivňuje dávky

nemocenského pojištění a důchody.

Další informace nejen k náhradním dobám pojištění, OSVČ, ale i k celému systému sociálního zabezpečení, najdete na webových stránkách ČSSZ.

Zdroj: ČSSZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)